

ØKOLOGISK ÆG OG FJERKRÆ

Aktuel information til samtlige landbrug • Januar 2008

FOTO: KAREN MUNK NIELSEN

Grovfoder vinder frem

Automatiseret og computerstyret udfodring giver grovfoderet ny vind i sejlene. Det styrker sædskiftet.

Side 4

FOTO: KAREN MUNK NIELSEN

Høns på fuld tid

Frede og Kirsten Lorenzen udvider efter ti år som deltidsøkologer. De har 6.500 Lohmann Silver-høns i den nybyggede stald ved Gram. Og der er plads til yderligere 3.000, som bliver sat ind til efteråret.

Side 5

FOTO: KAREN MUNK NIELSEN

DB: 82 kr. pr. høne

Toppen er barberet af dækningsbidraget, men der er stadig penge i økologiske æg. Heldigvis var ægproducenterne relativt godt kørende økonomisk, da foderpriserne begyndte at stige, siger konsulent Niels Finn Johansen, Dansk Landbrugsrådgivning.

Side 8

Vi spiser flere økologiske æg

De økologiske æg har erobret en markedsandel på 17 procent. Pakkerierne efterlyser nye producenter

Af Gustav Bech Jensen

Produktionen af økologiske æg stiger, og der er brug for endnu flere.

I dag er 58 procent af de æg, vi køber i butikkerne, mærket som buræg, men stadig flere forbrugere er villige til at betale nogle kroner ekstra for at få økologiske æg.

Siden 2002 er salget vokset med 4,4 procent årligt, og de økologiske æg har efterhånden erobret en markedsandel på 17 procent.

Kan sælge flere æg

Formanden for Æg- og Fjerkræudvalget i Økologisk Landsforening, Jan Volmar, er da også godt tilfreds med udviklingen.

- Vi er i den gunstige situation, at vi kan sælge flere æg, end vi producerer, og sådan har det faktisk været længe, siger han.

Han driver en gård på 94 hektar og 12.000 æglæggen-

de høner i nærheden af Brande.

Hønsene er fritgående og inddelt i flokke på 3.000, der ved hjælp af et automatisk udfodringsbånd tildeles ensilage, halm og skaller. Jan Volmars høner æder 60-70 gram grovfoder om dagen og lægger æg som aldrig før.

Æggene leveres til pakkeriet Dueholm, der forsyner SuperBrugsen og de andre Coop-butikker i hele Danmark.

Ole Høgh Sørensen, der er formand for Det Danske Fjerkræraad, har selv en konventionel produktion af slag-

tekyllinger, men hilser flere økologiske producenter velkommen.

Plads til nye producenter

- Jeg ser positivt på økologien og håber, der bliver plads til flere økologiske producenter i fremtiden. Det er kun godt, at vi har flere forskellige varer på hylderne, siger Ole Høgh Sørensen.

Han forudser en stigende efterspørgsel efter økologiske æg i de kommende år, selv om han regner med en mere afdæmpet vækst end de seneste fem-ti år.

FOTO: KAREN MUNK NIELSEN

Dueholm har specialiseret sig i økologiske æg

Det østjyske pionerpakkeri gik foran i udviklingen af det økologiske ægmarked og er i dag eneleverandør til samtlige butikskæder i Coop.

Side 4

Snak med en landmand

Der er mange steder, hvor du kan få oplysninger og hente hjælp, hvis du ønsker at omlægge til økologisk drift. Både konsulenter, foreninger og myndigheder kan svare på spørgsmål.

Men måske har du i første omgang lyst til at snakke med en praktiker. Vi har sat et hold af erfarne landmænd, som er parat til at tage en snak, hvis du slår på tråden.

Æg- og Fjerkræ

Jan Volmar
Skærlund Skolevej 20,
7330 Brande

Tlf. 75 34 55 60

Mobil: 61 76 69 44

Frydensbjerg@mvb.net

Produktion: 12.000 høns i nybygget hus.

Jens Otto Rasmussen
Høveltevej 40,
3460 Birkerød.

Tlf. 44 95 92 82.

Mobil: 61 68 92 82.

stengaarden@os.dk

Produktion: 3.000 høns, frugt, grønt, kødkvæg.

Øvrige driftsgrene:

Mælkeproduktion

Ernst Hørlück

Tlf. 22 21 19 24

Planteproduktion

Torben Matthiesen

Tlf. 40 15 82 50

Kødproduktion

Mads Lystbæk

Tlf. 97 38 16 80

Svineproduktion

Poul Skovgaard

Tlf. 23 61 44 09

Frugt, bær og grønt

Lars Skytte

Tlf. 22 15 96 88

Kære læser

Af Jan Volmar, formand for Æg- og Fjerkræudvalget, Økologisk Landsforening

Afsætning af økologisk fjerkrækød har lyse udsigter. Vi oplever for tiden en efterspørgsel på økologisk fjerkrækød, som langt overstiger produktionen i Danmark. I den økologiske branche har vi arbejdet for at sikre nye producenter af økologisk fjerkrækød et godt og sikkert produktionsgrundlag, og det ser ud til at lykkes. Derfor er der en unik mulighed for dig, som har lyst til at prøve nye udfordringer

på et område med lyse fremtidsmuligheder.

I økologisk ægproduktion er det også lykkedes at skabe stigende efterspørgsel, fra en allerede høj markedsandel på 17 procent. Så også på dette område er der behov for nye økologiske producenter.

Du sidder med avisen **Økologisk Æg og Fjerkræ**, som giver dig et indblik i de spændende muligheder og udfordringer, der venter dig, hvis du vælger omlægning til økologi. Økologi er en moderne produktionsform med en solid organisering og markedsfundament, og hvor forskning løbende bringer nye løsninger på udfordringer i marken og i stalden.

Jeg vil gerne opfordre dig til at overveje en fremtid inden for den økologiske fjerkræbranche. Hvis økologi har din interesse, eller

du har spørgsmål i øvrigt, skal du være meget velkommen til at kontakte en kollega fra panelet nedenfor, eller kontakte en af de dygtige økologirådgivere rundt i landet.

På vegne af Økologisk Landsforening vil jeg gerne sige tak til Dansk Landbrugsrådgivning | Landscentret Økologi for et godt samarbejde om udgivelse af denne avis. En tak også til vore mediepartnere, Maskinbladet og avisen Økologisk Jordbrug, samt hovedsponsor Friland A/S og Fødevarerministeriet, som har støttet indsatsen økonomisk.

Jeg ser frem til at kunne byde dig velkommen enten som økologiske ægproducent eller som producent af økologisk fjerkrækød

God læselyst!

Den økologiske ægproduktion vokser

Fra 2002 til 2006 voksede den danske produktion af øko-æg fra 7,3 mio. kg til 7,5 mio. kg. Det svarer til 14,5 pct. af den samlede danske ægproduktion.

I samme periode voksede det danske detailsalg af øko-æg fra 5,42 mio. kg til 6,4 mio. kg. En årlig vækst på 4,4 pct.

Mens kun 75 pct. af de økologiske æg endte i detailhandlen i 2002, var tallet i 2006 vokset til 86 pct.

Det svarer til, at alle danskere køber ca. 20 økologiske æg om året.

Markedsandele

Buræg 58 pct.

Skrabeæg 18 pct.

Økologiske æg 17 pct.

Æg fra fritgående høns 7 pct.

Tre store pakkerier

Langt hovedparten af æggene bliver solgt via de tre store pakkerier:

Hedegaard ca. 38 pct.

Dueholm ca. 38 pct.

Danæg ca. 20 pct.

Andre: ca. 4 pct.

Her ender æggene

Hedegaard: Dansk Supermarked, Edeka-gruppen og Rema 1000.

Dueholm: Samtlige Coop-kæder.

Danæg: SuperGros og de frie købmænd.

Få producerer det meste

Der er ifølge Plantedirektoratets opgørelser i 2007 omkring en halv million økologiske høner i Danmark. De er fordelt i 170 besætninger, hvoraf de fleste har en mindre flok til selvforsyning eller hjemmesalg. 20 bedrifter har mere end 9.000 høner og står for over halvdelen af produktionen.

For slagtekyllingernes vedkommende kan den erhvervs-mæssige produktion i øjeblikket tælles på få fingre.

Ænder og gæs produceres pt. i små flokke, men en stor producent af ænder er i færd med at etablere økologisk produktion.

Økologisk fjerkræ i tal

Plantedirektoratets opgørelse fra juni 2007 af fjerkræ på økologiske bedrifter.

Æglæggende høner 500.000

Hønnikeopdræt 285.000

Slagtekyllinger 50.000

Ænder 7.000

Tilskud til økologisk drift

Omlægningstilskuddet er størst de første to år og falder derefter. Efter fem år får man ikke længere omlægningstilskud. Driftstilskuddet på 750 kr./ha bliver til gengæld udbetalt, så længe man opretholder den økologiske drift.

Kr./ha

År	Omlægning	Økologi	I alt
1	1.050	750	1.800
2	1.050	750	1.800
3	100	750	850
4	100	750	850
5	100	750	850

Tilskud til fjerkræproducenter

Staten støtter både omlægning og drift af økologisk jord. Driftstilskuddet er et miljøbetinget tilskud på 750 kr./ha om året. Hertil kommer omlægningstilskuddet, der udbetales de første fem år. Langt den største del af omlægningstilskuddet falder dog de første to år, hvor afgrøderne ikke kan omsættes som økologiske. Samlet set er tilskuddet de første to år 1.800 kr./ha om året.

Man kan få omlægnings- og miljøbetinget tilskud til alle landbrugsarealer.

Det er Direktoratet for FødevarerErhverv, der står for tilskudsudbetalingen efter ansøgning. Den forudsætter en økologisk autorisation, som man søger hos Plantedirektoratet. Man kan søge autorisation året rundt til den 1. i en måned.

Optimisme hos ægproducenter

De økologiske ægproducenter melder om gode tider med stabil indtjening og stigende afsætning

Af Gustav Bech Jensen

De økologiske ægproducenter skal give den én på skallen, hvis de vil følge med efterspørgslen.

- Det går godt for os. Lige nu sælger vi alt, hvad vi kan lave. Adskillige producenter investerer i nye stalde og udvider produktionen, fortæller Jan Volmar.

Han er økologisk ægproducent ved Brande i Midtjylland og formand for Æg- og Fjerkræudvalget i Økologisk Landsforening.

Sidste år byggede han ny stald til sine 12.000 æglæggende høner, og han er langt fra den eneste, der investerer i tiltro til fremtiden.

- Enten udvider man produktionen og bygger nyt, eller også lukker man ned. Det er det typiske billede, konstaterer Jan Volmar, der sammen med pakkerierne efterlyser enkelte nye producenter.

Markedet for økologiske æg er domineret af tre ægpakkerier med hver deres leverandørgruppe. På landsplan er der 50-60 økologiske ægproducenter, der leverer til de tre pakkerier, som alle kan sælge flere æg.

Kan udfolde deres naturlige adfærd

Før Jan Volmar blev økologisk ægproducent, arbejdede han i fem år som bestyrer på en gård med burhøns, og for ham er det især det at se dyrenes naturlige adfærd udfolde sig, der fascinerer ved den økologiske produktionsform.

- Dyrene har en nogenlunde fri tilværelse og har mulighed for at udfolde deres naturlige adfærd. Det er det, der tiltaler mig allermost, lyder hans forklaring, når man beder ham fortælle, hvorfor han valgte økologi.

Men måske er det også hans lyst til at udforske tingene og afprøve nye metoder, der har ført ham på det økologiske spor.

Beplantning på udearealet trækker hønsene ud i hønsegården. Økologer, rådgivere og forskere har gjort en stor indsats for at forbedre hønsenes udeforhold.

En ung branche og en driftsform uden nogen klar manual på, hvordan man løser problemerne, når man slipper hønsene løs, kræver fagligt overblik og overskud. Og det har Jan Volmar.

Faglige landvindinger

I sin nye stald eksperimenterer han bl.a. med tildeling af grovfoder. Det sker via en hængebane, som ved hjælp af spredetallerkner har automatiseret tildelingen af ensilage, skaller og halm.

- Hængebanen tager det trælse arbejde, og hønsene elsker den. De går og venter på, at der kommer noget ned fra himmelen. Det virker stimulerende og er med til at beskæftige dem, fortæller Jan Volmar.

Hønsene konsumerer overraskende store mængder grovfoder og kvitterer ved at lægge mange æg. Grovfodertildelingen er blot en af de mange faglige

landvindinger, som de økologiske ægproducenter har gjort de seneste år.

- Vores produktionsform er markant anderledes. Derfor er vi også stødt på mange problemer undervejs. Men jeg synes, det går den rigtige vej, og jeg mærker stor interesse hos andre fjerkræ-kolleger for at se og høre, hvad vi gør anderledes og hvorfor.

- Når vi holder Åbent-husarrangementer, har vi altid stort rykind, fortæller Jan Volmar.

De økologiske ægproducenter får mere end dobbelt så meget for deres æg som æg fra burhøns.

Ifølge Jan Volmar kan man opnå en tilfredsstillende indtjening med en besætning på 12.000 æglæggende høner.

- Det er efter min mening en god størrelse og giver mulighed for at optimere produktionen, også når det gælder maskiner og teknik, forklarer han.

Man skal regne med en investering på 400-500 kr. pr. høneplads, hvis man bygger til økologiske høns, anslår Jan Volmar, der selv har 12.000 høns.

Pakkerierne holder døren på klem for nye producenter

Tre pakkerier styrer markedet for økologiske æg

Af Jakob Brandt

En aftale med et af de tre store pakkerier er ubetinget den vigtigste nøgle til det danske detailmarked, hvor knap hver femte bakke æg er økologisk.

Markedet for økologiske æg er i dag domineret af tre pakkerier. Dueholm og Hedegaard er omtrent lige store, mens Danæg må nøjes med tredjepladsen.

Siden 2001 er detailsalget årligt øget med godt fire pro-

cent, og hos både Danæg, Hedegaard og Dueholm forventer man, at væksten vil fortsætte i de kommende år, så der vil formentlig blive plads til nye producenter.

Behov for flere høns

- Vi skal bruge 10-20.000 høner mere allerede i år, og jeg vil ikke afvise, at vi tager en eller to nye leverandører ind, siger Ivan Jørgensen, direktør for Hedegaard Foods.

For at komme ind i varmen hos Hedegaard og Danæg skal nye leverandører have 9-12.000 høns, mens Dueholm nødtigt bru-

ge brændstof på at hente æg hos producenter med færre end 6.000 æglæggere.

Men der er andre muligheder.

Kigger i egne rækker

- Vi har ingen problemer med at få de æg, vi har behov for, og når vi skal bruge flere æg, er det, vi typisk gør på Danæg, at få en af vores eksisterende leverandører til at udvide produktionen, siger direktør Jan Henriksen, Danæg.

De øvrige pakkerier melder om samme praksis.

- At producere æg er et hånd-

værk, man skal have respekt for, så det er en fordel for både hønsene, landmanden og pakkerierne, at vi handler med folk, der har prøvet at arbejde med høns før, forklarer Ivan Jørgensen, direktør for Hedegaard Foods.

- Aktuelt mangler vi to nye økologiske producenter med 3-4.000 høns, siger Tommy Dam, der driver det lille sjællandske pakkeri, Møllebjergergaard Æg, som dermed ligner en ideel indgang for nye producenter til det danske ægmarked.

Nyttige kontakter

■ Rådgivning

Dansk Landbrugsrådgivning
Landscentret Økologi
Landscentret Fjerkræ
Udkærvej 15, 8200 Århus N
Tlf. 87 40 50 00.

www.landscentret.dk/okologi
Landscentret Økologi er viden-accelerator for økolandbruget. Rådgivningstjenesten tilbyder økologisk rådgivning via et landsdækkende net af lokale økologiske konsulenter ansat af Dansk Landbrug.

■ Rådgivning

Økologisk Landsforening
Frederiksgade 72, 8000 Århus C
Tlf. 87 32 27 00.

www.okologi.dk

Økologisk Landsforening tilbyder landbrugsfaglig rådgivning og rådgivning til virksomheder om produktudvikling, markedsføring og udvikling af gårdbutikker. Foreningen er for både landmænd, virksomheder og forbrugere, og har seks brancheudvalg.

■ Regler og kontrol

Plantedirektoratet
Skovbrynet 20, 2800 Lyngby
Tlf. 45 26 36 00.

www.plantedir.dk

Plantedirektoratet godkender og kontrollerer de økologiske bedrifter og de virksomheder, der forsyner økologiske landbrug med foder, såsæd m.v.

■ Tilskud

Direktoratet f. FødevarerErhverv
Nyropsgade 30, 1780 Kbh. V
Tlf. 33 95 80 00. www.dffe.dk

Direktoratet administrerer EU's markedsordninger og udbetaler støtte til økologi og miljøvenligt landbrug.

■ Forskning

Forskningscenter for Økologisk Jordbrug og FødevarerSystemer
Postbox 50, 8830 Tjele

Tlf. 89 99 16 75. www.foejo.dk

Forskningscentret koordinerer og fremmer samarbejdet mellem ca. 120 forskere på 20 forskellige institutioner.

■ Uddannelse

Kalø Økologisk Landbrugsskole
Skovridervej 1, 8400 Rønne
Tlf. 96 96 66 66.

www.oekoskolen.dk

Kalø Økologisk Landbrugsskole tilbyder hele landmandsuddannelsen samt efteruddannelse og kurser.

■ Information

Avisen Økologisk Jordbrug
Frederiksgade 72, 8000 Århus C
Tlf. 86 13 98 44.

www.okologi.dk

Udkommer hver anden fredag med nyheder og baggrund om økologi i ind- og udland. Landbrug, marked og forbrug.

Høj produktivitet

Produktiviteten i økologisk ægproduktion er steget stærkt de seneste ti år. Avlerne er i dag meget professionelle og vidende, og der er i perioden gjort et stort arbejde for at fremme sundhed og velfærd i besætningerne. Det smitter af på resultaterne. Æglægningsprocenten er således steget fra 71 i 1996 til 80 i 2005. Æggydelsen er steget fra 13,8 til 16 kg, og foderforbruget pr. kg æg er faldet, viser Fjerkrærådets E-kontrol.

Kontrol med velfærd

Høns er underlagt skarpere kontrol end andre økologiske dyr. Plantedirektoratets kontrollører skal være særligt opmærksomme på fjerpilning og dyrenes fjerdragt, når de er på kontrolbesøg. Velfærdskontrollen blev efter en forsøgsperiode gjort permanent i 2003 som et af flere tiltag for at sænke dødeligheden og højne velfærden for hønsene. Det er til fulde lykkedes.

Den økologiske høne

Spørgsmålet om den rette økologiske høneafstamning har altid optaget de økologiske producenter, som ikke altid har været begejstrede for det avlsmateriale, den konventionelle del af branchen kunne tilbyde. Det har ført til mange eksperimenter og interessante afprøvninger. I dag udgør Silver-typerne formentlig næsten halvdelen af de økologiske høns. Det drejer sig om Lohmann Silver, Hyline Silver og den relativt nye Amberlink høne. Hvid Lohmann og Brun Hyline deles ligeligt om resten, vurderer Landscentret Fjerkræ i Skejby.

Brune eller hvide æg

Det har i en årrække nærmest været et mantra, at økologiske æg skulle være brune for at adskille sig synligt fra de hvide buræg. Ud over at indskrænke avlernes valgmuligheder bevirker det, at producenterne har sværere ved at sammensætte et optimalt økologisk foder. Brune høner tåler dårligt raps, der kan give fiskesmag i æggene. Egenskaben forsøges avlet væk, så det fremover bliver muligt at fodre brune afstamninger med raps.

Grovfoder vinder frem

Automatiseret og computerstyret udfodring giver grovfoderet ny vind i sejlene. Det styrker sædskiftet

Af Karen Munk Nielsen

Markdrift og ægproduktion behøver ikke have det store med hinanden at gøre. Et indkøbt fuldfoder suppleret med et drys ensilage eller frisk græs kan dække foderbehovet, så markernes eneste funktion er at aftage gødningen fra stalden.

Men økologiske sædskifter uden grovfoderafgrøder er sårbare, og det

Tænk grovfoderet ind i markdriften, anbefaler Michael Tersbøl, Landscentret Økologi.

samme kan man sige om høns, der kun i begrænset omfang får grovfoder.

Små mængder mange gange

Grovfoder har en høj stjerne i det økologiske fjerkræhold, fordi det fremmer sundhed og velfærd og giver mæthed og adspredelse, men den manuelle håndtering har været en stor barriere for at udnytte grovfoderets positive egenskaber i større skala.

Netop nu bryder økologer denne barriere ned.

- Det nye er den mekaniserede og computerstyrede udfodring med skinnenevogne, som vi ser i nogle af de nye stalde. Hønerne reagerer på at få serveret tit. Små mængder mange gange om dagen bliver til noget, og det giver gennemslag både i hønerne og markens performance, konstaterer Michael Tersbøl, der er konsulent ved Landscentret Økologi.

Højt energiindhold

Med disse systemer ser man grovfoderoptag så højt som 65 g/dag. Det svarer til 20 procent af tørstof i foderet og noget tilsvarende i sædskiftet.

- Kløvergræs er ikke det mest velegnede grovfoder til høns, men andre afgrøder kan også styrke sædskiftet, påpeger Michael Tersbøl og nævner ribbehøstet blandsæd med bælglplanter som et eksempel.

Jan Volmar ved påslaget med lupinensilage. Andre grovfoderafgrøder er helsædsensilage af byg/rødkløver og kolbemajs.

En god grovfoderafgrøde til høns har et højt energiniveau og giver plads til ukrudtsbekæmpelse. Derfor er der fra Landscentrets side sat gang i eksperimenter med ribbehøst af forskellige afgrøder. Kolbemajs er også en god vekselafgrøde, men kun hvis den holdes ren.

Analysepakke på plads

Michael Tersbøl vurderer, at grovfoder bliver et vigtigt værktøj i den fremtidige fjerkræproduktion.

- Der er stor interesse i erhvervet, og nu begynder vi systematisk at tage analyser af grovfoder til svin og fjerkræ. Eurofins har udviklet standardpakker på samme måde, som det findes til kvæg. Desuden vil vi i det kommende år lave en FarmTest af skinnesystemerne, så man kan sammenligne de forskellige fabrikater.

Penge i grovfoder

Jan Volmars høns æder 65 g grovfoder dagligt i gennemsnit. Det er en god forretning. Ud over en høj æggydelse sparer han på den dyre del af foderet.

	Volmar	Norm, øko
Alder	62 uger	62 uger
Kg æg/høne	16,5	13,7
Fuldfoder, g/dag	115,6	125,4
Kg foder/kg æg	2,06	2,68
Grovfoder, g/dag	65	?
Dødelighed	6,3	13,3

Økonomi, kr. v. 294 dage

Sparet fuldfoder	387.000
Omkostninger grovfoder ...	-132.000
Arbejdsløn	-88.000
Renter, afskrivning mm.	-58.000
Nettofortjeneste	109.000

Krav til grovfoder

Kløvergræs er ikke det mest velegnede grovfoder til høns. Et godt grovfoder til er rigt på energi og protein.

- Koncentreret energi
- Højt proteinindhold
- Fint snittet
- Nem håndtering
- Små mængder - ofte!

Gode aminosyreprofiler

- Nøgen havre
- Kolbemajs
- Quinoa
- Raps (til hvide afstamninger)

Fuldt udbytte af grovfoder

Grovfoder er ikke kun beskæftigelse for hysteriske høner, det giver næring til en toppræstation

En af de ægproducenter, der for alvor har sat grovfodringen i system og fået hønerne til at æde meget af det, er Jan Volmar, Brande.

Da han forrige år skulle bygge ny stald, blev udfodringen fuldautomatiseret og flyttet ind i stalden, så alle høner får gavn af

grovfoderets kvaliteter. Det har givet imponerende produktionsresultater, der fuldt ud matcher en intensiv burægsproduktion og ligger betragteligt over et økologisk gennem-

snitsresultat. Samtidig sparer Jan Volmar penge på dyrt foder.

Grovfoderet har været helsæd af lupin og af byg/rødkløver.

Hvis Jan Volmar skal

Grovfoderet kører på skinner. Automatisk udfodring flere gange dagligt får hønerne til at æde masser af grovfoder. Her er det dog halm, der spredes.

være selvforsynende med grovfoder til sine 12.000 høner, skal han bruge 25-30 ha på produktionen. Det svarer til 20-25 procent af det dyrkede areal.

- I øjeblikket supplerer jeg med ensileret kolbemajs. Det må meget gerne være afgrøder, der har et stort fosforoptag. Hønsøgødning indeholder meget fosfor, så vi skal også finde nogle afgrøder, der kan udnytte den, fastslår Jan Volmar.

kmm

Høns på fuldtid

Frede og Kirsten Lorenzen udvider efter ti år som deltidsøkologer

Af Karen Munk Nielsen

Udgangshullerne er for tiden klappet i pga. faren for fugleinfluenza, men hønsene tager det pænt. De skraber den vej, høns skal skrabe, kaster nysgerrige blikke på gæsterne men holder i øvrigt behørig afstand, indtil Frede Lorenzen begynder at kaste strørkorn ud i hallen fra den medbragte spand. Så bliver der liv og trængsel. En enlig hane, der er sluppet gennem kønssorteringen, mønstrer flokken fra en siddepind og lader damerne komme til fadet først.

- Hanerne kan ellers godt have det lidt svært. Hønerne er efter dem, hvis de ikke er tilstrækkeligt store og imponerende, forklarer Frede Lorenzen, mens han viser sine flotte Lohmann Silver-høns frem.

Dem er der 6.500 af i den nybyggede stald ved Gram, og i enden er der plads til yderligere 3.000, som bliver sat ind til efteråret.

Traditionel stald

Kirsten og Frede Lorenzen har siden 1998 produceret æg på deltid men har de senere år gerne villet udvide. Da Danæg endelig sagde 'go' for et år siden, fik de travlt med at bygge ny stald. Det er blevet en efter økologiske forhold traditionel stald med reder midt i huset og siddepinde over slatsene. I sidste øjeblik besluttede de dog at hæve rederne og åbne for passage under dem, så alle høns kan lukkes ud i hønsegården i samme side.

- Det betyder, at hønerne kan færdes over et større areal, og at her er en rimelig lav belægning. Det kan være godt med lidt ekstra luft, når vi som nu skal holde hønsene inde. Ellers er det ikke en stald med eksperimenter. Jeg kan godt lide enkle løsninger og begrænset med teknik, fortæller Frede Lorenzen.

Og det virker. Hønerne er nu 40 uger gamle, og læggeprocenten er 90.

Endnu mangler han at bygge et halvtag på den ene langside, så han med traktor kan udfodre grovfoderet et tørt sted. Og så skal der plantes på de nyhegnede udearealer.

- Jeg synes, det er vigtigt, de går ud, og økologisk opdrættede høns vil generelt gerne ud, men de skal have læ og føle sig trygge. Det skal være, så de ikke løber indenfor, bare der kører en motorcykel forbi, siger Frede Lorenzen.

Masser af lys

En af de ting, man bemærker i stalden, er, at der er fuldt blus på lysstofrørene.

- Mange siger, stalden er alt for lys, men det mener jeg ikke. Hvis hønsene trives, kan de godt tåle fuldt lys. Det får de jo også, når de er udenfor. Det er ikke lyset, der sætter fjerpilning eller kannibalisme i gang. Det er ubalancer andre steder, siger Frede Lorenzen, der også en enkelt gang har prøvet at have en flok høns, der ikke så helt godt ud i fjerdragten.

-Der skal både held og hårdt arbejde til, for at lykkes, men det er jo sådan, at jo hårdere man arbejder, jo heldigere er man som regel, smiler han.

Selv om foderpriserne

Frede Lorenzen har sat Lohmann Silver-høns ind i sin nybyggede stald. Det er en rolig men også lidt reserveret høne.

Høns på Granlien

Kirsten og Frede Lorenzen har drevet økologisk landbrug på Granlien ved Gram i Sønderjylland i 10 år. De er i gang med at udvide produktionen fra 3.000 til 9.000 høner, så gården bliver en heltidsbedrift.

Areal: 50 ha planteavl med korn og lucerne til industri.

Besætning: 6.000 Lohmann Silver.

Kapacitet: 9.000 høner i nybygget stald.

Produktivitet v. 40 uger

Ægydelse 90 pct.

Foderforbrug 135 g/dag

har taget et gevaldigt hop opad på det seneste, er der stadig en rimelig økonomi i økologisk hønsehold, mener Frede Lorenzen.

- Men det betyder, at omkostningsbekæmpelse

og effektivitet bliver målet, og det sætter små producenter under pres for enten at stoppe eller udvide. 3.000 høns kan ikke længere betale de stigende omkostninger. Det synes jeg er en skam.

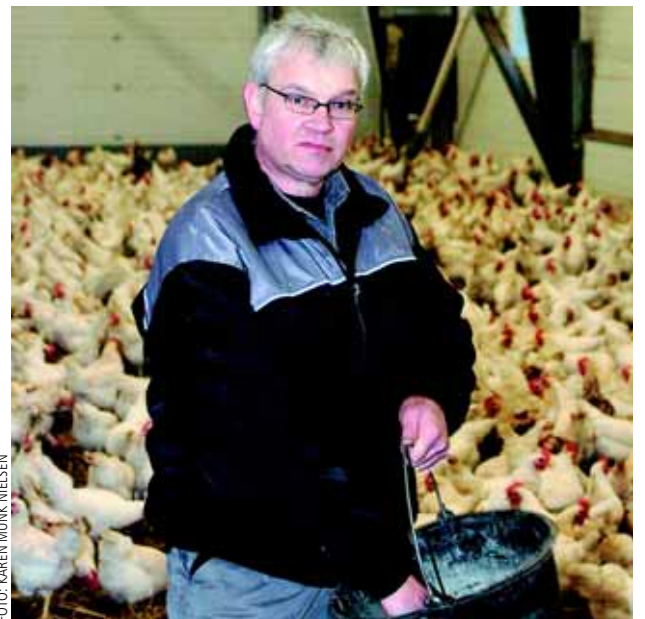

FOTO: KAREN MUNK NIELSEN

FOTO: KAREN MUNK NIELSEN

Økologer afprøver kombinationsrace

New Hampshire-høns skal både lægge æg og lave kvalitetskød

Af Karen Munk Nielsen

De otte uger gamle New Hampshire-kyllinger hos Ove Sølvsten aner intet om, at de er noget særligt. De er udset til et liv som forsøgsdyr, og derfor er der både haner og høner i flokken. Om to måneder skal hanerne slagtes og deres spisekvalitet testes, mens hønnerne skal lægge æg hos den sjællandske ægproducent

og projektleder, Marianne Vanghøj.

Normalt er New Hampshire ikke førstevalget for hverken æg- eller slagtekyllingeproducenter, men racen er valgt i dette projekt, fordi den både kan lægge æg og er kendt for at give velmagende kød, og det er afgørende i dette projekt, der i øvrigt støttes af Dyrenes Beskyttelse.

Spild af dyr

- I den intensive produktion optimerer man udelukkende på ægydelse og minimalt foderforbrug, men der er også et økolo-

gisk regnskab at gøre op, hvor helhedstanken tæller, og hvor det gælder om at reducere spildet, forklarer Marianne Vanghøj.

Spildet i den specialiserede fjerkræproduktion opstår, fordi man bruger forskellige afstamminger i æg- og kødproduktionen. I ægproduktionen aflives hanekyllingerne straks efter klækning, og når hønerne er færdige med at lægge æg, destrueres de, fordi der ikke er kød nok på dem til suppehøns.

Marianne Vanghøj håber med projektet at kunne vise, at der er andre

muligheder. New Hampshire lægger ganske vist ikke så mange æg som moderne racer, men de er mere kødfulde og kan måske indbringe en pris som suppehøns. Samtidig bliver hønnerne billigere, når hanerne ikke skal sorteres fra.

- Vi vil gerne inspirere til nytænkning. Vi kommer nok ikke til at se New Hampshire i de store stalde med 12.000 høner, men mindre producenter med gårdbutikker og lokal afsætning kan måske finde inspiration her, siger Marianne Vanghøj.

Ove Sølvsten med en New Hampshire hanekylling.

FOTO: KAREN MUNK NIELSEN

Øko-kylling fra Frankrig.

Flere slagterier gav op

Slagterierne brændte fingrene på frosne kyllinger

Af Jakob Brandt

Når forbrugerne skal betale langt over 100 kr. for en kylling, duer det ikke, at den er dybfrosset, og det duer heller ikke, at der kun er kylling i sortimentet hver anden uge.

Flere undersøgelser dokumenterer, at de fleste forbrugere først beslutter sig for, hvad de skal have til aften, når de står ved køledisken. Med afsæt i erfaringerne fra de seneste år, peger mange i branchen derfor på, at en dansk økologisk kylling næppe for alvor bliver flyvefærdig, før der bliver etableret en større fersk produktion.

De seneste forsøg på at geare et dansk slagteri til en produktion i stor skala er alle strandet.

I slutningen af 2005 opgav det Danpo- og Rose Poultry-ede Gern Fjerkræ at få økonomi i en ugentlig slagting af 2-3.000 kyllinger, og en ambitiøs satsning endte med et større lager af frosne kyllinger.

Kort efter valgte det lille økologiske fjerkræslagteri Vellingegaard på Fyn at flytte sine slagtinger til Flensborg. Siden da har danske producenter været henvist til at søge syd for grænsen, for at få slagtet større partier kyllinger, men Rose Poultrys beslutning om at etablere en økologisk produktion ligner den åbning, som alle i branchen har ventet på.

Rose Poultry lancerer økologiske kyllinger

Den økologiske kylling kan blive slagterikoncernens nye flagskip

Af Jakob Brandt

I juni sidste år lovede direktøren for Rose Poultry, Per V. Møller, for åben skærm i programmet 'Task Force', at slagterikoncernen ville gå foran i udviklingen af en økologisk kylling til de danske detailkæder og restaurationsbranchen.

Siden har han proklameret, at øko-kyllingen skal være flagskipet i fjerkræigiantens sortiment, og viljen til at gøre den vision til virkelighed er til stede i alle grene af kæ-

den fra kyllingeproducenterne til køkkenbordet.

Hidtil har vejen til forædlingen af den økologiske kylling været brolagt med en del modgang, men det nuværende økologiske boom og meldingen fra Rose Poultry har skabt ny optimisme i branchen.

Fra frost til fersk

- Vi håber, at vi kan lave de første testslagtinger i løbet af 2008, siger Flemming Højer Sørensen, der har ansvaret for Rose Poultrys nye økologiske satsning.

Rose Poultry har i samarbejde med Økologisk Landsforening lagt en køreplan for etablering af initiativet og har i dag

kontakt med ti interesserede kyllingeproducenter, og den langsigtede ambition er at nå op på en ugentlig produktion på 12.000 ferske slagtekyllinger.

I starten bliver der tale om frost-varer, men på sigt er målet et fersk sortiment af både hele kyllinger og pakninger med mindre udskæringer, som vil gøre prisen mere spiselig for en større gruppe forbrugere.

Prøveslagtinger i 2008

For en virksomhed, der dagligt slagter 290.000 kyllinger og sidste år omsatte for halvanden mia. kroner, bliver økologien en nicheproduktion, men for

økologien bliver der tale om et historisk løft. Ifølge Flemming Højer Sørensen er der dog stadig en del hurdler, der skal forceres, før kyllingerne lander i køledisken, og de høje foderpriser gør ikke hans arbejde nemmere.

- Næste fase bliver at snakke med producenterne, og vi regner med at starte med to-tre af de mere erfarne. Vi sigter mod at lave de første prøveslagtinger inden udgangen af 2008.

Et af de springende punkter bliver selve slagtingen, da det avancerede slagterianlæg i Padborg er meget følsomt. Teknologien kan derfor få vanskeligt ved at håndtere de

ret store variationer i slagte vægten, som ofte kendetegner økologiske kyllinger.

Som leverandør til et af verdens mest avancerede fjerkræslagterier kan økologerne trække på masser af know-how, og i kombination med koncernens effektive salgsskema vurderer Flemming Højer Sørensen, at fremtiden for øko-kyllingen tegner lys.

- Vi har set på andre kvalitetsprodukter, hvor kunderne er villige til at betale helt op til det dobbelte af prisen på almindelige kyllinger. Samtidig er det vigtigt, at vi ikke laver et alt for ambitiøst projekt, så vi ikke kan bære det hjem.

Kæderne efterlyser mere kød

Hverken Dansk Supermarked eller Coop kan få økologiske kyllinger nok

Af Jakob Brandt

Gennem mange år har forbrugerne spejdet forgæves efter danske økologiske kyllinger i detailkædernes kølediske, men 2008 kan blive året, hvor den økologiske kylling får ny luft under vingerne.

- I 2007 kunne vi sælge alle de økologiske kyllinger, som vi kunne få, så vi er meget interesserede i at få flere kyllinger, siger miljøchef Katrine Milman, Coop.

I øjeblikket markedsfører Coop øko-kyllinger fra en svensk producent i Skåne i udvalgte butikker, mens Dansk Supermarked frister kunderne i Føtex og Bilka med den franske økologiske kylling, Loué.

- Vi kan se, at forbru-

Katrine Milman, Coop.

gerne efterspørger kyllinger, men vi er desværre i en situation, hvor vi ikke kan dække efterspørgslen, siger Claus Ravnsbo, indkøbschef i Dansk Supermarked, der er interesseret i et alternativ til Loué-kyllingen.

Interessant test

Både Coop og Dansk Supermarked forventer at sælge mere økologisk kyllingekød i de kommende år, og fra begge lejre hilser man det velkommen,

at Rose Poultry med støtte fra Økologisk Landsforening går foran i forsøget på at etablere en dansk produktion.

- Salgstallene taler deres tydelige sprog, og vi kan se, at forbrugerne er villige til at betale både to og tre gange den konventionelle pris, siger Claus Ravnsbo.

Han betegner det som en interessant test af de danske forbrugeres betalingsvillighed, når Dansk Supermarked fra uge 7 for første gang begynder at markedsføre et parti frosne kyllinger fra en dansk producent.

Mens Loué-kyllingerne er relativt små og kan sælges for ca. 80 kr. stykket, bliver prisen for de langt større danske kyllinger formentlig dobbelt så høj. Selv om kiloprisen bliver tæt på den franske, vurderer indkøbschefen, at den ideelle pris for en øko-kylling helst ikke må komme meget over 120 kr.

Hans Johnsen har skabt sig en forretning på salg af frosne kyllinger til gårdbutikker og private, men han vil gerne ud til en bredere kundekreds.

Sønderjysk pionér

Hans Johnsen og SuperBest samarbejder om et fersk kyllingekoncept

Af Jakob Brandt

Gennem næsten et år har kyllingeproducent Hans Johnsen fra Sødams Økologiske Fjerkræ og Henrik Rendbøll, konceptchef i SuperGros, arbejdet på at udvikle et fersk økologisk kyllingekoncept til SuperBest-kæden.

- Vi lægger op til en to-årig aftale, hvor slutpris og mængde kommer til at hænge nøje sammen, siger Henrik Rendbøll, der forventer, at SuperBest kan sælge 1500-3000 ferske kyllinger om ugen.

Hidtil er ambitionerne strandet på manglende slagtefaciliteter. Kun få uger før en planlagt introduktion i efteråret 2007 sprang det tyske slagteri fra, og trods en intensiv jagt i

ind- og udland har det hidtil ikke været muligt at finde en samarbejdspartner, der kan få en forretning ud af at slagte de relativt små mængder.

Alternative salgskanaler

Trods en karriere med konstante udfordringer har Hans Johnsen gennem alle årene formået at bevare troen på den danske øko-kylling. Samtidig har han skabt sin egen nicheforretning i form af salg af frosne kyllinger til gårdbutikker og specialbutikker, og den sønderjyske pioner vil formentlig fortsætte som en af de vigtigste drivkræfter bag den hjemlige økologiske fjerkræproduktion.

Sidste år investerede han i Døstrup Mejeri, hvor han er i færd med at indrette en mindre opskæringsvirksomhed for både okse-, fåre-, gede- og kyllingekød.

Konceptchef i SuperGros, Henrik Rendbøll t.v., og slagterikonstulent Fini Nielsen arbejder med et nyt kyllingekoncept sammen med Sødams Økologiske Fjerkræ.

FOTO: JAKOB BRANDT

Tusindvis af æg passerer hver dag kvalitetskontrollen hos Dueholm, hvor de bliver gennemlyst for at afsløre revner og skader.

Dueholm pakker æg til alle Coop-butikker

Østjysk pionerpakkeri er gået foran i udviklingen af det økologiske æg

Af Jakob Brandt

Intet undslipper Daivas blik. Øjnene scanner hurtigt æggene, der passerer hen over lysbordet i det lille aflukke, der rummer kvalitetskontrollen på Dueholms Økologiske Æg-pakkeri.

Et kraftigt lys gør det muligt for den erfarne medarbejder at kigge gennem de brune skaller. Finder hun æg med revner eller snavs, bliver de sorteret fra. Langt de fleste ruller dog videre til det automatiske sorteringsanlæg, hvor æggene pakkes efter størrelse i bakker med 6, 12 eller 30 æg.

Der går normalt kun fra nogle få timer til et døgn, fra et parti æg ankommer fra en af pakkeriets 20 faste leverandører, til de er

pakket på paller og forlader Dueholm med kurs mod Coops to centrallagre på deres vej mod butikker i alle kroge af landet.

I køledisken kan kunderne kende bakkerne på etiketten med den karakteristiske solgule blomme og et portræt af ægteparret Lars og Susanne Poulsen.

Hønsene overtog stalden

De var kun henholdsvis 21 og 17 år, da de i 1979 overtog et svinebrug efter Lars' forældre, men de brød sig ikke om den konventionelle produktionsform, og i 1991 indtog en flok økologiske høns den gamle svinestald.

Irma var den første kunde, og flere fulgte efter.

- Vi kunne ikke finde et pakkeri, der ville pakke vores æg, så vi besluttede selv at lave et, siger Susanne Poulsen, der står for bogholderiet, mens gemalen har fået titel af di-

rektør for de i alt 15 ansatte.

Mange har gennem årene forsøgt at overbevise Lars og Susanne om, at økologi var et modefænomen. Det gør de ikke længere.

I dag har parret selv 27.000 høns og bidrager med ca. 15 pct. af pakkeriets æg.

- Vi står stærkt, fordi vi producerer en vare, som vi selv kan stå inde for. Samtidig giver det os den fordel, at vi kan bruge vores egen produktion som buffer, siger Susanne Poulsen.

Blev på pinden

I 1996 tog Dueholm for alvor konkurrencen op med de etablerede pakkerier, da de investerede i det nuværende pakkeanlæg med en kapacitet på 35.000 æg i timen.

Men springet fra primært at være ægproducent til at blive et pakkeri

var stort, og de følgende år udviklede sig til et regulært udskiftningsløb.

I dag ser ejerne af Dueholm tilbage på de første år som en utrolig hård men også lærerig periode, der formede sig som et opgør med den konventionelle tankegang, som prægede ægbranchen.

Undervejs blev der skiftet en del ud i kundeforteket, men familien Poulsen lod sig aldrig vippe helt af pinden, og siden 2001 har Dueholm og Coop etableret et solidt rodfæstet samarbejde, der ligner det, der er mellem Thise Mejeri og Coop.

- Vi leverer til en kæde, som er pionér inden for økologien. Hos Coop er der holdninger og ideologi, som ikke kun er hængt op på økonomi, siger Susanne Poulsen, der glæder sig over, at to af familiens fem sønner i dag er involveret i driften.

Ægteparrets kompro-

misløse holdning til dyrevelfærd har givet Dueholm en særlig position.

Kompromisløse pionerer

- Vi gik blandt andet forrest ved at stoppe næbtrimning og ved at kræve økologisk opdræt, før det var indarbejdet i reglerne, siger Lars Poulsen.

Pakkeriet stiller generelt høje krav til leverandørkorpset, hvor der hverken er plads til parallelproduktion eller deltidslandmænd.

- Det skal være rene økologer, og de skal tro så meget på det, at de vil leve af det, fastslår Susanne Poulsen.

Alle Dueholms leverandører følger et særligt koncept, der blandt andet stiller krav om en varieret kost med meget grovfoder, som er noget af hemmeligheden bag smagen og den flotte gule farve på Dueholms æggeblommer.

Pak dine egne æg

Enkelte ægproducenter, som enten er for små til at levere til de store pakkerier, eller som prioriterer den nære kontakt med kunderne, har valgt at indrette små gårdpakkerier.

- Med kun 1200 høns er vi nok landets mindste pakkeri, siger Jette Bramsted, der driver Birkehusgårdens Økologiske gårdpakkeri ved Slagelse sammen med Wolfgang Lützhøft.

Deres æg bliver solgt via to lokale Coop-brugser, en 'rullende osthandler' og direkte fra staldøren.

- Det er lidt sjovere på den måde, men der er en jungle af regler, så det er ikke noget, man bare gør, siger Jette Bramsted.

Vækst på fløjene

I øjeblikket sker der en polarisering i danskeres forbrugsmønster, idet der både er vækst i salget af æg fra burhøns og øko-æg.

- Hos os er det salget af buræg og øko-æg, der vokser på bekostning af skrabeæg og æg fra fritgående høns, siger Katrine Milman, Coop.

Samme melding lyder fra pakkerierne og resten af detailhandlen.

Nyt produkt fra Hedegaard.

Æg til storkøkkener

I takt med at flere caféer og offentlige og private storkøkkener lægger om til økologi, er efterspørgslen efter cateringprodukter vokset. Derfor introducerer Hedegaard Foods i starten af året hele kogte øko-æg i 2 kilo-spande og færdiglavet ægestand. Begge produkter henvender sig primært til professionelle kunder.

- Jeg tror, at vi i de kommende år vil opleve, at foodsektoren kommer endnu mere med. Jeg oplever, at flere storkøkkener holder fast i økologien, siger Ivan Jørgensen, direktør for Hedegaard Foods.

FOTO: JAKOB BRANDT

Susanne Poulsen er glad for kontrakten med Coop, der gennem mange år har vist, at økologi ikke kun handler om penge.

Dueholm afhenter æg hos hver enkelt producent et par gange om ugen.

FOTO: JAKOB BRANDT

Stor satsning på ænder

De første 11.000 daggamle ællinger er netop installeret i Martin Daasbjergs stald i Vinderup ved Struer. Går det efter planen, er de slagteklare til påske.

Det er efter økologiske forhold en satsning af dimensioner, Martin Daasbjerg har på bedding. I runde tal planlægger han at producere 100.000 økologiske pekingænder alene i år.

Foderet er største udfordring

Martin Daasbjerg har været i fjerkræbranchen i 33 år og har været øko-

Økologiske ænder skal på græs.

log siden 1999. Nu skal gårdens andeproduktion også være økologisk.

- Det kan ikke være ringere end at producere konventionelle ænder, lyder det med et strejf af galgenhumor fra den nordvestjyske producent.

- Vi går i gang, fordi der er så mange tilkendegivelser fra detailhandelen på, at der er behov for økologiske ænder, så afsætningen bør ikke være et problem. Det altdominerende problem er for mig at se at skaffe kvalitetsråvarer til foderet, så ænderne vokser lige så godt som konventionelle, siger Martin Daasbjerg, der har brugt den seneste tid på at indrette staldene efter de økologiske krav i tæt samarbejde med Plantedirektoratet.

Slagtningen skal foregå på et tysk andeslagteri og afsætningen gennem Rose Poultry.

kmn

Frie dyr og bakterier

Økologiske dyr går ude og møder uvægerligt bakterier i miljøet. Derfor står de økologiske producenter i en særlig situation, når myndigheder udformer krav og handlingsplaner, der skal forbedre fødevarer-sikkerheden.

Aktuelt er Fødevarestyrelsen undervejs med en handlingsplan mod Campylobacter i slagtekyllinger.

- Der er en konflikt mellem frilandsproduktion og renhed i fødevareremæssig forstand, fordi bakterierne findes overalt i miljøet. Vi må formode, at alle økologiske kyllinger har Campylobacter i et eller andet omfang, lige som vores

kæledyr har. Derfor må vi satse på de tiltag, man kan gøre på slagterierne for at mindske forekomsten, siger chefkonsulent i Økologisk Landsforening, Sybille Kyed, der samtidig efterspørger en kortlægning af problemets omfang og en definition på et normalniveau for Campylobacter.

- Hvis vi opformerer bakterien i vores produktionssystem, må vi gøre noget ved det, men hvis der blot er tale om en naturlig forekomst, er situationen en anden, siger hun.

Fødevarestyrelsen er indstillet på, at Campylobacterplanen ikke skal spænde ben for frilandsproduktionen. *kmn*

Ammoniak fra øko-stalde

Økologer møder som andre landmænd stigende krav om beskyttelse af miljøet, når de udvider eller bygger nyt. Landscentret Fjerkræ, der bistår med teknisk rådgivning i byggesager, har endnu ikke fuldt overblik over hvilke krav, økologiske anlæg bliver mødt med men forventer som udgangspunkt, at også økologer fra i år skal reducere ammoniakudslippet med 15 procent ift. en standardindretning.

- Det kan man gøre ved løbende at få gødningen ud af stalden. En an-

den mulighed er at nedlægge lageret og sprede gødningen direkte fra stalden, så vidt det kan lade sig gøre. Endelig er luftrensning også en teknisk mulighed, oplyser landskonsulent Palle Vinstrup.

Teknologien er dog ikke helt køreklar endnu.

- Vi har kørt forsøg bl.a. hos en økolog, men der er problemer med støv i filteret, tilføjer Palle Vinstrup.

Stalde til økologiske høns etableres typisk for omkring 400 kr. pr. hønneplads. *kmn*

Ene hane i kurven. Dækningsbidraget for økologisk ægproduktion er faldet 25 kr. i løbet af det seneste år.

Dækningsbidrag: 82 kr. pr. høne

Toppen er barberet af dækningsbidraget, men der er stadig penge i økologiske æg

Af Karen Munk Nielsen

Økologiske æg er et højværdiprodukt sammenlignet med konventionelle. Med en afregningspris omkring 17 kr./kg kan økologer få en rimelig økonomi i produktionen fra relativt få tusinde høner. Et typisk økologisk erhvervs-hønsehold ligger mellem 6.000 og 12.000 høner.

Det seneste år er foderprisen steget betragteligt, og det har taget toppen af dækningsbidraget.

- De aktuelle beregninger giver et dækningsbidrag på 82 kr. For bare et år siden lå det omkring 105-110 kr. pr. høne, men heldigvis var ægproducenterne relativt godt kørende økonomisk, da foderpriserne begyndte at stige, forklarer konsulent Niels Finn Johansen, Dansk Landbrugsrådgivning, der konstaterer, at den stigende notering kun har kompenseret for knap

to tredjedele af prisstigningen på foder.

Om priserne på foder har toppet er svært at sige. Prisen er netop ved årsskiftet steget med 7,50 kr./hkg med henvisning til, at økologiprocenten er hævet fra 85 til 90 procent.

Stor spredning

Selv om en økologisk gennemsnitsproduktion stadig giver overskud, understreger Niels Finn Johansen samtidig, at ikke alle opnår gennemsnitsbidrag. Forskellen mellem flokke og mellem producenter kan være stor.

- I praksis ser vi fortsat DB over 100 kr. men når det går galt, ser vi ind imellem også flokke med 20-30 kr. i dækningsbidrag, siger Niels Finn Johansen.

Foderprisen kan i øvrigt være vanskelig at estimere, da der også her kan være store forskelle. Især mindre producenter og andre, der selv handler foder og ikke får del i mængderabatterne, som de store pakkerier opnår, kan have ekstra høje foderomkostninger.

Økonomien balancerer trods en høj foderpris, fastslår Niels Finn Johansen.

Dækningsbidrag for æg

En stigende notering har kompenseret for to tredjedele af prisstigningen på økologisk foder, vurderer Landscentret Fjerkræ.

Prisforudsætninger

Æg 17,10 kr./kg

Foder 3,125 kr./kg

Slagtehøns 0,15 kr./kg

Kr./høne/år

Indtægter

Salg af 17 kg æg 290,70

Salg af slagtehøns 0,27

I alt 290,97

Udgifter

Hønnike, 20 uger 58,08

43,6 kg foder 136,25

Diverse* 14,65

I alt 208,98

Dækningsbidrag, kr. 81,99

* Grovfoder, el, strøelse, kontrol m.m.

Kilde: Landscentret Fjerkræ

